دوفصلنامه آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره دوم، شمارهٔ ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۳، صفحه ۶۶-۶۲

مقاله کوتاه

انتخاب واحد اینترنتی از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

هایده علاء الدوله ای(MSc)[*1]، محسن پورقاسم(PhD)[2]

۱- گروه علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران
۲- گروه علوم تشریحی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، ایران

دریافت: ۹۲/۱۲/۱۹، اصلاح: ۹۳/۵/۲۹، پذیرش: ۹۳/۶/۱

خلاصه

سابقه و هدف: انجام امور ثبت نام و انتخاب واحد به صورت الکترونیکی جهت تسهیل امور مربوطه می باشد. از آنجایی که دانشجویان از ارکان اصلی کار با سیستم اینترنتی برای امور اداری آموزش می باشند، رضایتمندی آنان از این امر، اهمیت بسیاری در جهت پی بردن به نقاط قوت و ضعف و ارتقاء آن دارد. به همین دلیل این مطالعه جهت بررسی نظرات دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بابل در کار با سیستم انتخاب واحد اینترنتی، تحقق پذیرفت.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی بر روی ۳۹۰ دانشجوی پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در نیمسال دوم تحصیلی ۹۱-۹۰ انجام شد. میزان رضایتمندی از طریق پرسشنامه که شامل اطلاعات دموگرافیک و سوالات مربوط به این سیستم بود، سنجیده و با SPSS 18 آنالیز گردید.

یافته ها: از ۳۹۰ نفر دانشجوی شرکت کننده، ۳۲/۶٪ مذکر و ۶۷/۴٪ مونث بوده اند. میانگین سنی افراد شرکت کننده ۲۰/۷ با انحراف معیار ۲/۹ بوده است. ۸۱/۵٪ از دانشجویان رضایت نسبتا مطلوب و مطلوب از ثبت نام اینترنتی داشته اند. بیشترین مشکل عنوان شده عدم هماهنگی بین واحد ارائه شده و برنامه درسی بوده است. همچنین خواهان ارتقاء سیستم، امکانات بیشتر، ارائه برنامه و درج ساعات کلاسها در سیستم بوده اند.

نتیجه گیری: یافته ها بیانگر آن است که دانشجویان از سیستم ثبت نام اینترنتی رضایت داشته و خواهان رفع مشکلات مربوطه و ارتقاء سیستم می باشند. بنابراین خواهان توجه بیشتر مسئولین به این سیستم جهت کاهش مراجعه به دانشکده می باشند.

واژه های کلیدی: انتخاب واحد، اینترنت، پیراپزشکی، دیدگاه، دانشجویان.

مقدمه

در گذشته ثبت نام و انتخاب واحد، با حضور دانشجو در محل آموزش دانشگاه انجام می شد، اما امروزه با گسترش روزافزون شبکه های اینترنتی، این امر از طریق سیستم مکانیزه وب صورت می گیرد. سیستم انتخاب واحد اینترنتی از سال ۱۳۸۲ طراحی و در سه بخش دانشجو، استاد و آموزش آماده گردید (۱). در این سیستم، کاربرد آسان مد نظر بوده است. قابلیتهای سیستم شامل انتخاب واحد، حذف و اضافه دروس، حذف اضطراری، امکان مشاهده نمرات، کارنامه هر نیمسال، کارنامه کل، ارزشیابی اساتید، اعتراض نسبت به نمرات، ارائه دروس هر نیمسال و مواردی دیگر می باشد. این سیستم موجب به حداقل رساندن رفت و آمد دانشجویان برای انتخاب واحد و همچنین مشاهده وضعیت دانشجو در هر لحظه توسط اساتید راهنما شده است. از آنجایی که دانشجویان یکی از ارکان اصلی این سیستم می باشند، میزان رضایتمندی آنان از استفاده از این امکانات نقش مهمی در ارتقای کیفیت خدمات آموزشی دارد (۲). توییت معتقد است مراجعه کننده ناراضی کسی است که کمتر از آنچه انتظار داشته دریافت کرده است و فرد راضی دقیقا چیزی را که انتظار داشته دریافت کرده است (۳). بنابراین بررسی میزان رضایتمندی کاربران (دانشجویان، اساتید و کارکنان آموزش) می تواند معیار خوبی برای ارزیابی سیستم ثبت نام اینترنتی و پی بردن به نقاط ضعف و قوت آن باشد. همچنین بازنگری خدمات و ارتقای مستمر کیفیت نیز، ضرورت داشته و موجب بهره گیری بیشتر استفاده کنندگان می گردد. این سیستم از سال ۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی بابل راه اندازی گردید. نقاط ضعف و قوت این روش به دلیل نو بودن این امر در دانشگاهها، به میزان کمی مورد بررسی قرار گرفته است. در سال ۱۳۸۷، حسام و همکاران، طرحی را در دانشگاه علوم پزشکی گرگان به مرحله اجرا درآورده و میزان رضایتمندی دانشجویان را مورد بررسی قرار دادند. در مطالعه مذکور، در مجموع ۵۹/۸ درصد دانشجویان رضایت خوب، ۳۳/۹ درصد رضایت کامل و ۶/۳ درصد رضایت کم داشته اند و خواهان ارتقای بیشتر سیستم بوده اند (۱). در مطالعه ای که توسط میرمحمدی و همکاران در سال ۱۳۸۶ در دانشگاه علوم پزشکی یزد جهت بررسی رضایتمندی دانشجویان از مراحل ثبت نام

[*] نویسنده مسئول مقاله: هایده علاء الدوله ای
آدرس: بابل، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، گروه علوم آزمایشگاهی، تلفن: ۰۱۱-۳۲۳۳۴۲۷۴
e-mail: alaee_ha@yahoo.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

و انتخاب واحد انجام شد، اکثریت دانشجویان از مراحل ثبت نام رضایت داشته، اما از ثبت نام اینترنتی ناراضی بوده اند (۴). با توجه به اینکه این سیستم در دانشگاه علوم پزشکی بابل مورد بررسی قرار نگرفته است، این مطالعه جهت بررسی کیفیت انتخاب واحد اینترنتی، با توجه به نظرات دانشجویان دانشکده پیراپزشکی و دستیابی به نقاط ضعف و قوت آن پرداخته است.

مواد و روشها

این پژوهش یک مطالعه مقطعی بوده که در نیمسال دوم تحصیلی ۹۱-۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شد. در این تحقیق میزان رضایتمندی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی از انتخاب واحد اینترنتی، از طریق پرسشنامه سنجیده شد. معیار ورود، کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل، در کلیه رشته ها و معیار خروج از این مطالعه، دانشجویان مهمان و دانشجویان مشغول در دوره کارورزی بوده اند. نمونه گیری به صورت سرشماری و در هفته اول شروع کلاسهای دانشکده انجام شد. در ابتدا با کسب اجازه از اساتید در هر کلاس و با توضیح مختصری در مورد اهداف این مطالعه، از دانشجویانی که تمایل به شرکت در این مطالعه را داشتند، درخواست شد تا پرسشنامه مربوطه را تکمیل نمایند.

پرسشنامه شامل دو بخش بوده است. بخش اول مربوط به مشخصات دموگرافیک (سن، جنس، رشته و مقطع تحصیلی، وضعیت تاهل و محل سکونت) و بخش دوم مربوط به عوامل موثر در رضایتمندی دانشجویان از انتخاب واحد اینترنتی بوده است. پرسشنامه رضایتمندی، دارای ۱۵ سوال بسته و سه سوال باز بود. سوالاتی نظیر سابقه انتخاب واحد اینترنتی، میزان تسلط دانشجو به کامپیوتر و اینترنت، امکانات موجود در دانشگاه برای انتخاب واحد اینترنتی، نحوه دسترسی آنان، مشکلات موجود در حین انتخاب واحد اینترنتی، میزان رضایتمندی آنان از ثبت نام اینترنتی (در سه دامنه نامطلوب، نسبتا مطلوب و کاملا مطلوب) و اینکه آیا مایلند در آینده نیز عملیاتی از قبیل انتخاب واحد و حذف و اضافه دروس خود را از طریق وب انجام دهند، در پرسشنامه ذکر شده بود. سوالات باز نیز در برگیرنده پیشنهادات و انتقادات دانشجویان و مشکلات دیگری که در پرسشنامه ذکر نشده بود، بوده است.

در مطالعه پایلوتی که در دانشگاه علوم پزشکی گرگان انجام شد، میزان پایایی پرسشنامه از طریق سنجش آلفا کرونباخ ۰/۶۸بوده است (۱) که در مطالعه حاضر مقدار آن ۰/۶۹ بوده است. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (V18) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

در مجموع ۳۹۰ نفر از دانشجویان در این مطالعه شرکت نمودند که ۳۲/۶٪ از آنان مذکر و ۶۷/۴٪ مونث بوده اند. میانگین سنی افراد شرکت کننده ۲۰/۷ با انحراف معیار ۲/۹ بوده است. ۱۳/۲٪ از افراد متاهل بوده اند. از نظر محل سکونت، ۷۰/۸٪ از دانشجویان شرکت کننده بومی (مازندران) و ۲۹/۲٪ غیر بومی بوده اند. در خصوص سابقه انجام انتخاب واحد اینترنتی ۸۴/۲ درصد از دانشجویان، قبلا نیز این کار را انجام داده بودند. نظرات دانشجویان در خصوص برخی از سوالات در ارتباط با انتخاب واحد اینترنتی در جدول شماره ۱ آورده شده است. در خصوص تسلط دانشجویان در کار با کامپیوتر و اینترنت، ۱۷٪ دانشجویان تسلط کم، ۶۷/۱٪ تسلط متوسط و ۱۵/۹٪ نیز تسلط زیاد را بیان نموده اند. ۶۶/۸٪ از دانشجویان، کاربری نرم افزار را ساده و راحت، ۲۵/۵٪ نسبتا دشوار و ۷/۷٪ آن را دشوار ذکر نمودند. ۶۱/۸٪ از دانشجویان، حدود ۱۰-۵ دقیقه، ۲۷/۶٪ از آنان حدود ۲۰-۱۰ دقیقه و ۱۰/۶٪ از دانشجویان بیشتر از ۲۰ دقیقه زمان، صرف انتخاب واحد خود نموده بودند. در مجموع ۱۵/۳٪ از اساتید راهنمای خود برای انتخاب واحد اینترنتی کمک گرفته بوده اند. ۸۶/۸٪ از دانشجویان اظهار تمایل برای ادامه ثبت نام از طریق سیستم وب را داشته و ۱۳/۲٪ مایل به این کار نبوده اند. فراوانی انواع مشکلاتی که دانشجویان با آن مواجه بوده اند در نمودار ۱ نشان داده شده است. بین سابقه ثبت نام اینترنتی و میزان رضایتمندی دانشجویان از این نحوه انتخاب واحد، ارتباط معنی داری وجود داشت ($r = -0/13$ ،$P=0/01$) به طوریکه افرادی که سابقه ثبت نام قبلی داشته اند از رضایت بیشتری برخوردار بوده اند. هیچگونه ارتباط معنی داری بین سن، جنس، وضعیت تاهل، رشته، محل سکونت و سال ورود به دانشگاه با میزان رضایتمندی مشاهده نشد.

دیگر مشکلات ذکر شده توسط خود دانشجویان، شامل عدم اعلام روز و ساعت تشکیل کلاس (۴۹ نفر)، مشخص نبودن روز و تاریخ امتحان در سیستم اینترنتی (۲۸ نفر)، مشخص نبودن نام اساتید (۱۲ نفر)، عدم امکان پاسخ به اعتراضات و تایید انتخاب واحد توسط اساتید (۲۸ نفر)، قدیمی بودن سیستم و عدم امکان باز شدن سیستم توسط مرورگری غیر از اکسپلورر (۲۵ نفر) می باشد. ۹۰ نفر (۴۳/۳٪) با مشکل خاصی مواجه نبوده اند.

جدول ۱. نظرات دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در خصوص انتخاب واحد اینترنتی (۹۱-۱۳۹۰)

فراوانی نظرات مختلف موارد مرتبط با انتخاب واحد اینترنتی	نامطلوب تعداد(٪)	نسبتا مطلوب تعداد(٪)	کاملا مطلوب تعداد(٪)
امکانات موجود در دانشگاه (کامپیوتر و اینترنت)	۴۱/۹ (۱۶۱)	۵۵/۵(۲۱۳)	۲/۶(۱۰)
نحوه دسترسی به نرم افزار آموزشی	۲۲/۵(۸۵)	۷۱/۴(۲۶۹)	۶/۱(۲۳)
اطلاع رسانی و راهنمایی دانشگاه	۳۶/۱(۱۳۷)	۵۶/۲(۲۱۳)	۷/۷(۲۹)
میزان رضایتمندی از کارشناسان اداره آموزش در راهنمایی کار با نرم افزار	۳۷/۳(۱۳۸)	۵۴/۱(۲۰۰)	۸/۶(۳۲)
میزان رضایتمندی از اساتید راهنما در راهنمایی کار با نرم افزار	۱۵(۹)	۴۳/۳(۲۶)	۴۱/۷(۲۵)
میزان رضایتمندی از ثبت نام اینترنتی	۱۸/۵(۷۰)	۶۶/۵(۲۵۲)	۱۵(۵۷)

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

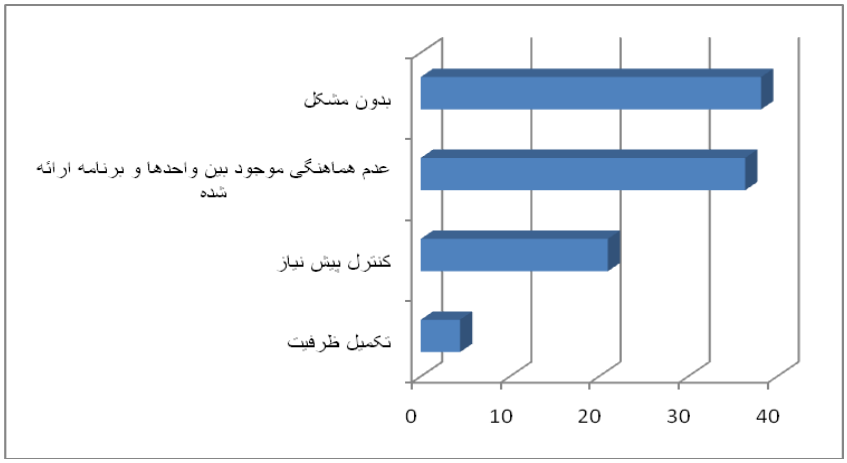

نمودار شماره ۱. فراوانی مشکلات انتخاب واحد اینترنتی از طریق نرم افزار آموزشی مربوطه از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

بحث و نتیجه گیری

یافته ها بیانگر رضایتمندی در حد مطلوب و نسبتا مطلوب در ۸۱/۵٪ از دانشجویان بوده است که از نقاط قوت این سیستم محسوب می شود. ۸۶/۸٪ دانشجویان نیز مایل به ادامه این روند بوده اند. این سیستم موجب به حداقل رساندن رفت و آمد دانشجویان و تسهیل در امور که هدف راه اندازی این نرم افزار بود، شده است. در مطالعه ای همسو که در دانشگاه علوم پزشکی گرگان بر روی دانشجویان دانشکده های مختلف انجام شد، میزان رضایتمندی ۹۴/۷٪ بوده است. این تفاوت نه چندان زیاد، می تواند به دلایلی مانند اطلاع رسانی و یا راهنمائی بیشتر دانشگاه و یا اختلاف در جمعیت مورد مطالعه باشد (۱). میزان رضایتمندی بالای دانشجویان در خصوص همکاری کارشناسان آموزشی این دانشکده (۹۱/۴٪)، نشان دهنده همکاری و آگاهی این بخش در خصوص کاربرد این نرم افزار می باشد.

در تحقیقات حسام و همکاران، حدود نیمی از دانشجویان (۵۳/۹٪) همکاری خوب کارشناسان آموزشی را بیان نموده بودند (۱). این اختلاف می تواند به دلیل تنوع بیشتر رشته در مطالعه مذکور و زمان انجام این مطالعه باشد که کاربری آن بسیار جدید بوده است. در مطالعه کبریایی و رودباری که در سال ۱۳۸۴ انجام شد، اکثر دانشجویان به عدم ارتباط نزدیک بین کارکنان و دانشجویان اذعان داشتند (۱۰-۵).

از نقاط قوت دیگر این سیستم، نحوه کاربری ساده و نحوه دسترسی نسبتا مطلوب و آسان به این سیستم بوده است. همچنین اکثر دانشجویان در طی ۱۰-۵ دقیقه عملیات انتخاب واحد خود را به پایان رسانیدند که کاربری آسان آن را نشان می دهد. در مطالعه ای که در یزد انجام شد ۶۹/۶٪ از دانشجویان عدم دسترسی راحت به این نرم افزار را بیان نمودند که می تواند به علت عدم آشنایی دانشجویان در بدو ورود و هنگام ثبت نام بوده باشد که در ترمهای بعدی این مشکل کمتر دیده می شود (۴)، چون همانگونه که در مطالعه حاضر دیده شد بین سابقه انتخاب واحد اینترنتی و میزان رضایتمندی رابطه مستقیم با P=۰/۰۱ دیده شد. ۸۵٪ دانشجویانی که از اساتید راهنمای خود برای این کار کمک گرفته بودند، از آنان رضایتمندی مطلوب و نسبتا مطلوب داشته اند که با نتایج به دست آمده از مطالعه میرمحمدی و همکاران (۸۸٪) و نتایج انجام شده در دانشگاه زاهدان همخوان می باشد (۵و۴). همانطور که از نمودار ۱ مشاهده می گردد عمده مشکلی که دانشجویان با آن مواجه بوده اند عدم هماهنگی بین واحدها و برنامه ارائه شده بوده است. با توجه به عدم اعلام ساعت و روز تشکیل واحدهای اخذ شده، تاریخ امتحانات و نام اساتید مربوطه بر روی سایت، در هنگام اخذ واحد، مشکلاتی برای برخی از دانشجویان که تعدادی از واحدهایشان را از گروههای دیگر اخذ می نمایند، مانند همزمانی کلاسها و امتحانات، بروز می کند و به همین ترتیب بار کاری زیادی را در تاریخ حذف و اضافه برای دانشجو، کارشناسان آموزشی و اساتید راهنما به همراه دارد که توصیه می گردد با راهکار مناسب و ارتقاء نرم افزار بتوان بر این مشکل فائق آمد. یکی دیگر از مشکلات عمده بیان شده توسط دانشجویان، عدم امکان تایید انتخاب واحد توسط اساتید راهنما و پاسخگویی به اعتراض دانشجویان در استفاده از این نرم افزار آموزشی می باشد. اکثریت دانشجویان کار با نرم افزار را از طریق راهنمای خود نرم افزار فرا گرفته اند، بنابراین تشکیل کارگاههایی در این زمینه، می تواند موجب ارتقاء سطح اطلاعات دانشجویان برای کار با این سیستم گردد چون تنها ۲/۴٪ دانشجویان از طریق شرکت در کارگاه با سیستم اینترنتی انتخاب واحد آشنا گشته اند. رضایتمندی دانشجویان از کارکنان آموزش و یا اساتید راهنما برای راهنمایی آنان در انتخاب واحد، بیانگر همکاری مناسب آنان در این حیطه می باشد. در مجموع ۶۶/۵٪ از دانشجویان از این نحوه انتخاب واحد اینترنتی رضایتمندی در حد نسبتا مطلوب و ۱۵٪ کاملا مطلوب داشته اند. با توجه به اینکه سیستم آموزشی اینترنتی به کار رفته در این دانشگاه، فقط با مرورگر اکسپلورر قابل استفاده می باشد، ارتقاء آن و توجه به نظرات بیان شده میتواند موجب افزایش کارآیی سیستم و رضایتمندی بیشتر کاربران گردد. همچنین دانشجویان خواستار افزایش تعداد کامپیوترها در دانشگاه برای دسترسی آسانتر به این سیستم بوده اند. رضایتمندی هر چه بیشتر نیاز به شناخت بیشتر این سیستم و دیدگاههای اساتید و کارکنان آموزشی و رفع اشکالات دارد که امید است با مطالعات بیشتر به این هدف دست یافت.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از کلیه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بابل که با این طرح همکاری نموده اند تشکر به عمل می آید.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

Attitude of the Students in Paramedicine School of Babol University of Medical Sciences about Electronic Registration

H. Alaoddolehei (MSc)[1*], M. Pourghasem (PhD)[2]

1. Department of Laboratory Sciences ,Paramedical Sciences , Babol University of Medical Sciences,Babol, Iran
2. Department of Anatomy, School of Medicine, Babol University of Medical Sciences,Babol, Iran

Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 2(2); Spring & Summer 2014; pp: 62-66

Received: March 10th 2014, Revised: August 20th 2014, Accepted: August 23th 2014.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Making registration electronically is a way to facilitate registration process. Due to the significant role of the students in working with electronic system for educational process, the level of their satisfaction is important to find strength and weakness points of the system. Therefore, this study focused on the attitude of the students in Paramedicine Schools regarding to work with the electronic system registration.

METHODS: This cross-sectional study was performed on 390 undergraduate students of Paramedicine School of Babol University of Medical Sciences in Semester 2 of 2012. The level of satisfaction was assessed by a questionnaire consisting of two sections in the terms of demographic characteristics and their attitude toward electronic registration. Data were analyzed by SPSS 18.

FINDINGS: Findings showed that out of 390 participants, 32.6% were male and 67.4% were female. Mean age of the subjects was 20.7±2.9. 81.5% of the students were fairly and totally satisfied with electronic registration. Their main problem was disarrangement between courses and educational planning. Furthermore they requested for system promotion, more facilities and putting the plan and time of the classes in the system.

CONCLUSION: Results showed that the students were satisfied with electronic registration and asked for solving the problems and system promotion. Therefore, they requested for more attention of stakeholders to reduce their attendance to the school for registration.

KEY WORDS: *electronic registration, paramedicine, students, attitude*

[*]**Corresponding Author;** Haydeh Alaoddolehei

Address: Department of Laboratory Sciences, Paramedical Sciences, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran

Tel: +98 11 32234274

E-mail: alaee_ha@yahoo.com

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]

References

1.Hessam M., Arash H., Sanagoo A., Juybari L. The Students Attitude toward Electroni Registration in Golestan University of Medical Sciences. Journal of Gorgan Bouyeh Faculty of Nursing and Midwifery 2008;5(1): 32-37.

2.Heidari AA, Khalaj AR, Jafarian N. The study of the students' attitude to related factor to education in Hamadan University of Medical Sciences. Scientific Journal of Hamadan University of Medical Sciences & Health Services 2001; 7(4): 35-30.

3.Bayat M, Heidarzadeh H. Assessment of the attitudes of patients referring to Shahid Beheshti Dental School to the quality of received services (15-31st Khordad 1378). Shahid Beheshti Medical Sciences University Journal of The Dental School 2004;21(4): 454-447.

4.Mirmohammadi SJ, Hashemian Z, Heidari Firozabadi MR, Dehghani MR, Abdolazim E. The Satisfaction Rate of Students in Yazd University of Medical Sciences toward Registration Process in 2007. Strides In Development of Medical Education, Journal of Medical Education Development Center of Kerman University of Medical Sciences 2011;8(1): 101-105.

5.Ali Kebriaei, Masoud Roudbari. Quality Gap in Educational Services at Zahedan University of Medical Sciences: Students Viewpoints about Current and Optimal Condition. Iranian Journal of Medical Education 2005;5(1): 53-61.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-11-29]